

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

9 Φεβρουαρίου 2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

- Οικονομικών
- Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

ΘΕΜΑ: Λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων

Το πρόβλημα του λαθρεμπορίου τσιγάρων και εν γένει καπνικών προϊόντων αποτελεί πλέον ένα διαχρονικό πρόβλημα, το οποίο συνεχώς διογκώνεται. Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα που περιορίζει το προς κατανάλωση εισόδημα, τα τεράστια κέρδη για τους λαθρεμπόρους, οι ανεπαρκείς πόροι για τις διωκτικές αρχές αλλά και η ελλιπής ενημέρωση της κοινής γνώμης για τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις του παράνομου εμπορίου τσιγάρων αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την έξαρση του φαινομένου.

Μερικές από τις συνέπειες του παράνομου εμπορίου τσιγάρων είναι τα μειωμένα κρατικά έσοδα –εκτιμάται ότι μόνο στα καπνικά προϊόντα το ύψος των διαφυγόντων δασμών ανέρχεται στα 800 εκατ. Ευρώ-, η απώλεια θέσεων εργασίας και εσόδων για τη νόμιμη αλυσίδα (καπνοπαραγωγοί, βιομηχανία, χονδρεμπόριο, λιανεμπόριο), η χρηματοδότηση εγκληματικών οργάνωσεων και δραστηριοτήτων, ο αθέμιτος ανταγωνισμός από τα κυκλώματα του παράνομου εμπορίου εις βάρος των νόμιμων επιχειρήσεων καπνικών προϊόντων, η υπονόμευση των στόχων δημόσιας υγείας κ.λπ.

Εν συντομία, το παράνομο εμπόριο τσιγάρων υπονομεύει την ανάπτυξη της χώρας και τροφοδοτεί την παραοικονομία, σε μια περίοδο δε που έχουν επιβληθεί δρακόντειες μειώσεις δαπανών, η απώλεια εσόδων είναι τουλάχιστον απαράδεκτη.

Στην καταπολέμηση του φαινομένου θα συνέβαλε ουσιαστικά η εκπόνηση ενός ενιαίου σχεδίου δράσης κατά του παράνομου εμπορίου τσιγάρων και ο συντονισμός όλων των συναρμόδιων υπουργείων. Για να αντιμετωπιστεί με επιτυχία η ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού θα πρέπει να ληφθούν μέτρα, να πραγματοποιηθούν ενδεδειγμένοι έλεγχοι και να εφαρμοστεί αυστηρότερη νομοθεσία εκ μέρους των φορολογικών και τελωνειακών αρχών. Επίσης, θα πρέπει να επιβάλλονται αυστηρότερες ποινές σε αυτούς που επιδίδονται σε λαθρεμπόριο – ενέργειες άλλωστε που συνάδουν με τις σχετικές προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επιπλέον, θα πρέπει να ενημερωθεί η κοινή γνώμη για τους κινδύνους όχι μόνο του καπνίσματος αλλά και του καπνίσματος λαθραίων τσιγάρων, τα οποία δεν υπόκεινται σε ποιοτικό έλεγχο και, όπως έχουν δείξει εργαστηριακές έρευνες, περιέχουν εξαιρετικά επικίνδυνα για την υγεία στοιχεία. Στο πλαίσιο της ενημέρωσης, καταλυτικής σημασίας θα ήταν η διοργάνωση σεμιναρίων και προς τις διωκτικές αρχές δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, οι λαθρέμποροι έχουν αναπτύξει ιδιαίτερη τεχνογνωσία στην αντιγραφή των νόμιμων σημάτων και των φορολογικών ετικετών. Η οργάνωση αυτών των σεμιναρίων, όπως και η ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής των διωκτικών αρχών, δεν θα πρέπει να επαφίεται μόνο στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Επειδή:

- Το λαθρεμπόριο καπνικών προϊόντων μεταφράζεται σε μεγάλη απώλεια εσόδων για το ελληνικό δημόσιο.
- Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής από τα τσιγάρα μπορεί να αντικαταστήσει πλειάδα επαχθών μέτρων.
- Με το λαθρεμπόριο τσιγάρων διακυβεύεται η δημόσια υγεία.
- Το σύστημα ιχνηλασιμότητας από μόνο του δεν είναι αρκετό για να λύσει το πρόβλημα γιατί η ιχνηθέτηση αφορά τα νόμιμα παραγόμενα προϊόντα και όχι τα εισαγόμενα παράνομα παραγόμενα τσιγάρα.
- Η προμήθεια συστημάτων X-RAY καθυστερεί.
- Μια καλή μέθοδος για την εκτίμηση της παράνομης εμπορίας καπνικών θεωρείται η gap analysis όπου συγκρίνεται η διαφορά στις δηλωμένες πωλήσεις με την διαφορά στην κατανάλωση.
- Το νομοθετικό πλαίσιο υπάρχει (παρ. 3 άρθρου 25 ν. 3943/2011).

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποιος είναι ο σχεδιασμός και τα μέτρα κατά του παράνομου εμπορίου τσιγάρων και εν γένει καπνικών προϊόντων; Έχει υπάρξει κάποια αξιολόγηση των έως τώρα ληφθέντων μέτρων; Εξετάζετε την δυνατότητα εφαρμογής της gap analysis για την εκτίμηση της παράνομης εμπορίας;
2. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η προμήθεια των X RAY και η χορήγησή τους στα τελωνεία, καθώς και του συστήματος ιχνηλασιμότητας;
3. Εξετάζεται η ηλεκτρονική παρακολούθηση όλων των γραμμών παραγωγής σε σύνδεση με το Υπουργείο Οικονομικών ώστε να αποκλειστεί η αδήλωτη παραγωγή εντός της χώρας;

Ο βουλευτής που ερωτά

Θανάσης Θεοχαρόπουλος